

Overweging 8 en 9 januari 2022

De doop van Jezus.

Jes 40,1-5.9-11

Titus 2,11-14; 3,4-7

Lucas 3,15-16.21-22

Thema: De diepte in

Het evangelie van vandaag is kort. Wat ging hieraan vooraf? Johannes roept het volk op om zich te laten dopen, hij gaat behoorlijk te keer, hij noemt de mensen zelfs *addergebroed*. Ook Jezus laat zich dopen door Johannes. Waarom eigenlijk? Had Hij ook zonden? Hij hoorde toch niet bij dat addergebroed? Daar kom ik straks op terug.

Hoe ging dat destijds, dat dopen? Niet boven een doopvont, nee, helemaal kopje onder in een rivier. Daar krijg ik rillingen van, ik ben bang van water, het doet me denken aan de zwembles vroeger. Dan stond je op de rand van het zwembad, je kreeg een duwtje en hup!, het diepe in.

Ik denk wel eens dat geloven net zoiets is: hup!, het diepe in. Je weet niet waar je uitkomt. Het is de totale overgave, terwijl de meesten van ons toch heel graag de controle willen houden.

Goed, laten we er weer eens een film van maken. We zien een rivier en een hoop mensen. En in die rivier staat een boom van een kerel, een ruig type. Hij draagt een ruwe mantel van kamelenhaar. En zijn voedsel bestaat uit sprinkhanen en wilde honing. Zijn verblijfplaats is de woestijn. Daar waar iedere luxe afwezig is. Ruiger, onherbergzamer kan niet! Dit verzin ik niet allemaal, dit staat echt in de bijbel. En nu is hij uit de woestijn gekomen, in de omgeving van de Jordaan. De mensen stromen toe bij deze opvallende verschijning, maar vooral vanwege z'n boodschap die inslaat als een bom. Het is een boodschap van boete en bekering. Ik denk niet dat hij deze gefluisterd heeft. Hij zal z'n stem verheven hebben. Z'n hoofd liep vast rood aan! Hij is als het ware een heraut. En een heraut is niet zelf de koning. Hij kondigt hem aan, wijst hem aan. dat doet Johannes met Jezus, hij zegt: 'Hij kan meer dan ik. Ik doop met water, maar Hij met de Heilige Geest en met vuur.' Hij maakt zichzelf kleiner om de ander groter te maken. Een mooi lesje voor ons: wij zijn echt niet het middelpunt van de wereld, het mag best een onsje minder..

Johannes zegt: 'Ik doop met water, maar Hij met de Heilige Geest en met vuur. Dat wordt helemaal uitgebeeld in de doop. Dus Jezus geeft ons iets: iets? Iemand? **De Heilige Geest!** Hij geeft nieuw leven, een nieuwe kans. Maar Jezus geeft ook vuur.

Daarmee reinigt Hij ook. “Hij zal jullie dopen met vuur.” Door het vuur. Geen vuur om te vernietigen, zo klinkt het misschien, geen helle vuur. Maar het is juist vuur om te reinigen. Dat bedoelt Johannes ook met dat Jezus meer kan. Johannes doopte met water. Maar water reinigt minder sterk, minder grondig dan vuur. Met vuur kun je iets echt door en door reinigen. Denk maar aan een naald die je met vuur ontsmet, helemaal steriel maakt. Jezus reinigt door en door. Het waardeloze, alles wat God niet wil; dat brandt Hij weg, dat verzoent Hij helemaal.

Maar, waarom laat Jezus zich dopen, vroeg ik straks. Gewoon, Hij toont zich een mens als alle anderen. Onze broeder. Maar God laat het er niet bij zitten. De heilige Geest daalt in de gedaante van een duif op Hem neer, en er klinkt een stem uit de hemel: “Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.” Deze doop is het begin van Jezus’ Messiasschap. Eerst moet Hij ondergaan, om straks te kunnen verrijzen. Alle mensen die Johannes hoorden lieten zich dopen: zij gingen het diepe in. Zij gaven zich over, in de hoop er gereinigd uit komen en een nieuw begin te maken. Dat is de les voor ons: geef je over, spring in het diepe, je weet niet hoe het afloopt. Die overgave is hetzelfde als vertrouwen, dat gelukkig nog achter mij op de muur staat. Het geeft rust, laat het maar gebeuren. Maar het mooie aan dit verhaal is: Jezus loopt met ons mee het water in, het diepe in. Hij houdt ons bij wijze van spreken bij de hand. Een veiliger en liefdevolle begeleider kunnen we ons niet wensen.

Ik hoop dat ik het aandurf, ik hoop dat u het aandurft. Laten we samen de diepte van het geloof in gaan. En vertrouwen op een veilige landing. Amen.

Amen?? Dat had u gedacht! Nu begint het pas. We zullen iets moeten doen met dat geloof, het is geen gevonden voorwerp dat je in de kast zet, of op de schoorsteenmantel. De apostel Jacobus zegt: “Zonder onze daden is ons geloof dood.” Nu hoor ik u zeggen: “De wereld is een ongehoorde bende, wat kan ik daar nou aan doen?”

Dat klinkt cynisch, en cynisme is niet iets wat past bij ons geloof. Wij moeten het hebben van de hoop, en van het vertrouwen. Nee, we kunnen geen bootje met vluchtelingen redden. Maar er is een heleboel wat wij wél kunnen doen: een glimlach, een ziekenbezoekje, een gift aan de voedselbank, een aai over de bol, een kaartje voor een eenzame, een luisterend oor, vult u maar aan. Als wij dat doen, als onze gemeenschap dat doet, als velen het doen, dan verandert er wel degelijk iets.

Het werkt misschien als een olievlek. Niet in de grote wereld, maar in onze kleine, dagelijkse, soms droevige, soms gelukkige wereld.

Amen.